

KINH KIM SẮC ĐỒNG TỬ NHÂN DUYÊN

QUYỂN 9

Sau khi thấy việc thần biến và những việc hiếm có xảy ra ở cõi trời và cõi người như vậy, quốc vương A-xà-thế phát sinh tâm tin kính đặc biệt thanh tịnh tối thượng, mới nói lời khen ngợi:

–Lạ thay, lạ thay! Thật chưa từng có, oai lực công đức của Tôn giả A-nan cao cả và đặc biệt đến như vậy, lại hiện bày rất rõ, có thể khai mở giáo pháp thanh tịnh bậc nhất của Như Lai bằng oai lực thần thông rộng lớn.

Lớn thay, lớn thay! Giáo pháp thanh tịnh tối thượng do Đức Thế Tôn Như Lai Ứng Cúng Chánh Đẳng Chánh Giác tuyên thuyết bằng sự thấy biết cao tột đã giao phó cho Tôn giả Đại Ca-diếp, Tôn giả ấy đã làm theo một cách chân thật.

Khổ thay! Đức Như Lai, mặt trời Thánh đã ẩn mất! Ánh sáng công đức của Tôn giả A-nan lại lên cao chiếu tỏa khắp nơi.

Khổ thay! Đức Như Lai, mặt trăng rất đẹp đã ẩn mất! Không còn chiếu sáng như bị sao La-hầu A-tu-la ăn nuốt. Mặt trăng trí tuệ của Tôn giả A-nan lại chiếu sáng khắp cả hư không, soi tỏ mọi nơi, như rừng hoa Câu-mẫu-đà tốt tươi nở rộ.

Khổ thay! Đức Như Lai đã nhập Niết-bàn. Thế gian chia lìa rất là đau xót, cũng như lửa thiêu đốt, nóng bức xâm hại. Tôn giả trong sáng như đám mây lớn che khắp tất cả, diễn nói pháp thiện như mưa cam lồ thấm nhuần thế gian, làm cho mọi người đều được vui vẻ.

Lớn thay! Đức Như Lai ý nguyện tối thắng! Tôn giả chân chánh hiền lành, tất cả đều được viên mãn.

Vĩ đại thay! Giáo pháp vô thượng của Đức Như Lai! Tôn giả đã lãnh thọ và chỉ bày cho tất cả.

Vĩ đại thay! Giáo pháp vô thượng của Đức Như Lai! Tôn giả đã gánh vác chỉ bày rõ ràng.

Lạ thay! Tôn giả trong hàng Thanh văn được danh tiếng là cao

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

tốt hơn cả, hành động rất chân thật và đầy đủ như vậy, thật xưa nay chưa từng có, công đức thù thắng, oai lực thần thông rất rộng lớn, làm lợi ích thành tựu cho vô biên chúng sinh, có thể giải thích rộng về Nhất thiết trí và pháp công đức lớn.

Lạ thay! Tôn giả có thể hiện rõ và nêu bày oai lực thần thông rộng lớn, do lòng thương lớn sinh ra của Đại sư Thế Tôn, hiện ra trí tuệ làm lợi ích cho tất cả.

Sau khi khen ngợi Tôn giả A-nan xong, vua A-xà-thế phát sinh tâm tin kính tối thượng liền hướng về phía trước, toàn thân sát đất, đánh lễ dưới chân Tôn giả, sau đó ngồi dậy, quỳ gối sát đất, vô cùng xúc động, chấp tay cung kính nói kệ:

*Quy mạng Bạc tối thắng trên đời
Quy mạng Bạc học rộng như biển
Lạ Bạc hiếm có không nghĩ bàn
Lạ Bạc gánh vác giáo pháp Phật.
Pháp Phật thanh tịnh oai lực lớn
Lạ thay! Tôn giả chỉ rất đúng
Tôn giả hiếm có, lại khó nghĩ
Khéo làm lợi ích cho thế gian.
Giáo pháp vô thượng của Như Lai
Giao phó cho Ca-diếp đại trí
Ca-diếp giao phó lại A-nan
Tôn giả chân thật thực hành theo.
Tôn giả làm lợi ích cho con
Cao cả không thể nghĩ bàn được
Cửa công đức: Nhất thiết trí Phật
Làm cho mọi người đều hiểu rõ.
Việc hy hữu Như Lai thế nào
Tôn giả làm lợi ích cũng vậy
Nhất thiết trí Phật, lòng thương lớn
Thấy đều khai mở cho tất cả.
Tôn giả hiện ra tướng Thanh văn
Con được thấy thật là hiếm có
Lòng thương lớn như lời Phật dạy
Là làm lợi ích khắp chúng sinh.*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Nhiều người trong nước Ma-già-đà
Vui thay hôm nay được lợi ích
Tất cả chúng sinh đều buông thả
Nhờ Tôn giả nên được lợi ích.
Pháp Như Lai giao phó Tôn giả
Cũng là ngôi vị của Như Lai
Cũng ngang đồng với Đấng Thiện Thệ
Hãy ban cho nhiều việc hiếm có.
Nhờ bậc Thánh Tôn giả A-nan
Hiện oai lực lớn rất kỳ lạ
Từ đây nhớ tưởng bậc Chánh giác
Hết lòng đảnh lễ và khen ngợi.
Lạy Đấng Thế Tôn Bạc Vô Úy
Đảnh lễ Chánh Giác Lương Túc Tôn
Thanh văn hiện oai thân như vậy
Đều vì lợi ích cho chúng sinh.
Oai lực rộng lớn của Như Lai
Khéo mở bày làm cho rụt rở
Thế Tôn tuy diệt cũng như còn
Tôn giả giáo hóa thật hoàn hảo.*

Sau khi nói kệ khen ngợi Tôn giả, vua A-xà-thế thưa hỏi:

–Thưa Tôn giả! Thương chủ Nhật Chiếu và vợ ông ta đời trước tu nhân gì mà hiện tại được phước báo đặc biệt tốt đẹp như vậy? Được nhà cửa rộng lớn, giàu có, của cải dồi dào, ở trong pháp Phật được chứng ngộ chân lý?

Lại nữa, Tỳ-kheo Ca-thi Tôn-na-lợi và Tỳ-kheo Dũng Lệ do tu nhân gì mà đời này được giàu có, tích chứa nhiều của báu, sinh trong dòng họ cao quý, được xuất gia tu đạo trong pháp Phật, đoạn các phiền não, chứng quả A-la-hán?

Tỳ-kheo Kim Sắc xưa kia tu nhân gì mà đời này được phước báo đặc biệt tốt đẹp, sinh trong dòng họ cao quý, giàu có, lại được thân tướng đoan nghiêm, có ánh sáng sắc vàng, thường tỏa chiếu, được mọi người thích nhìn và trù mến, y phục tốt đẹp tự nhiên mặc lên thân, toàn thân thơm ngát như hương Chiên-đàn, trong miệng tỏa hương thơm hoa Ưu-bát-la theo gió bay đi ai cũng đều ưa thích. Lúc

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

sinh ra trên hư không tự nhiên có mưa y phục tốt đẹp màu hoàng kim và hoa Câu-mẫu-đà, lại được đầy đủ các oai đức lớn, xưa nay chưa từng có như vậy? Sau lại được ở trong pháp Phật xuất gia tu đạo, đoạn các phiền não, chứng quả A-la-hán? Nguyện xin Tôn giả giải thích cho con.

Bấy giờ, Tôn giả A-nan bảo vua A-xà-thế:

–Đại vương nên biết! Những việc này đều do đời quá khứ đã tu các nhân phước, đến ngày nay quả chín hoàn toàn nên thọ hưởng phước báo.

Đại vương, ông hãy lắng nghe! Trong đời quá khứ, cách đây chín mươi một kiếp, có Phật ra đời hiệu là Tỳ-bà-thi gồm đủ mười tôn hiệu: Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Đẳng Chánh Giác, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhân Sư, Phật Thế Tôn. Đức Phật ấy trú ở thành tên Mãn-độ-ma-đế.

Bấy giờ, trong thành có một thương chủ tên là Diệu Nhĩ, nhà cửa rộng lớn, giàu có, cửa cải rất nhiều, ngày càng tăng thêm, chẳng khác gì Thiên vương Tỳ-sa-môn. Trong thành Mãn-độ-ma-đế, gia tộc thương chủ là cao quý nhất, không ai bằng, vì giàu sang nên thương chủ ấy lấy vợ cũng thuộc dòng họ cao quý.

Sau đó, vợ chồng vui sống, người vợ mang thai, đứa con chưa sinh ra, nhưng thương chủ Diệu Nhĩ đã cùng với năm trăm thương nhân làm bạn đồng hành, muốn đi vào biển lớn để có thêm tài lợi. Thai nhi trong bụng người vợ ở lại nhà dần dần lớn lên.

Khi ấy, thương chủ và các thương nhân đã đi xa đến xứ khác, dựa vào khả năng kinh doanh cũng kiếm được chút ít tài lợi, nhưng tài lợi ấy hoặc bị lửa lớn thiêu đốt, hoặc bị giặc cướp, hoặc bị gia nhân của bạn đồng hành trộm lấy rồi bỏ đi... Ở nhà, người vợ mang thai đủ tháng, đến kỳ sinh, sinh được một Đồng tử, da dẻ thô cứng, đen đũi, dung mạo xấu xí, đủ mười tám tướng xấu, thật là đáng chán ghét, thân miệng tỏa ra mùi rất hôi thối, đến nỗi mùi hôi đó theo gió bay đi, người nhà thân thuộc ngửi nhầm cũng phải quay mặt chỗ khác.

Lại nữa, Đồng tử mới sinh ra, trong nhà tự nhiên có lửa bùng cháy, cửa cải sản vật đều bị thiêu đốt, không còn sót thứ gì.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Khi ấy, vợ thương chủ Diệu Nhĩ hốt hoảng kịp ôm lấy đứa con mới sinh, vội vã chạy ra khỏi nhà. Tất cả tài sản, vật dụng trong nhà đều bị lửa dữ đốt cháy hết, thiêu đốt không còn vật gì lửa mới tắt.

Vợ thương chủ vào trong nhà đã bị lửa hủy hoại, xé đôi chiếc áo của mình đem trải dưới đất rồi đặt Đồng tử nằm lên. Bà ta thở dài, tự than, nghĩ đến thương chủ Diệu Nhĩ rơi lệ, nói: “Khổ thay, khổ thay! Ta nay vì sao mà nhà cửa tan nát như vậy?”

Bấy giờ, các nô tỳ, quyến thuộc, người làm việc trong nhà của thương chủ, thấy lửa cháy thiêu đốt hết tất cả, rất sợ hãi, nghĩ: Chúng ta có phải do duyên xấu ác mà bị hủy hoại như vậy? Bèn cùng nhau bàn luận, rồi bỏ nhà thương chủ ra đi, chỉ có một cô hầu giúp việc hiểu nghĩa tự nghĩ: “Nay nhà thương chủ Diệu Nhĩ, của cải thì bị thiêu đốt, quyến thuộc thì chia ly, không còn một chỗ nào để nương tựa. Vợ thương chủ đơn độc, không có bạn bè, không có chỗ nương nhờ, ta không nên bắt chước những người khác mà bỏ đi, ta nên ở lại với bà.” Rồi lại nghĩ tiếp: “Nhà cửa, tài sản của thương chủ đều bị thiêu đốt hết, cơm ăn một ngày còn chưa đủ, biết tính làm sao đây.”

Nghĩ như vậy rồi, người nữ giúp việc liền đi đến nhà những người bà con thân thích của thương chủ Diệu Nhĩ. Đến nơi cô nói: “Các vị nên biết! Vợ của thương chủ nay đang lâm vào hoàn cảnh thật là khốn khổ, bức bách, các vị nên tìm cách giúp đỡ, nuôi sống bà ta.”

Các người bà con thân thích, liền theo lời nói ấy, góp sức nuôi dưỡng vợ con thương chủ Diệu Nhĩ.

Chẳng bao lâu sau, trong nhà những người bà con đó, thường xảy ra những việc bất lợi, các người ấy cùng bàn với nhau: “Đứa con của thương chủ Diệu Nhĩ này rất xui xẻo, không có phước đức. Do sinh ra nó, mà nhà cửa, tài sản, tất cả đều bị tan hoại. Nếu chúng ta nuôi dưỡng nó thì nhà chúng ta cũng như vậy, không bao lâu cũng sẽ tan nát hết. Vì sao? Vì đứa con của thương chủ này, chỉ nghe đến tên là đã kinh sợ, hướng gì là nuôi dưỡng.”

Các người bà con liền bảo người nữ giúp việc: “Từ đây về sau cô chớ có đến nhà chúng tôi nữa.”

Người nữ giúp việc bị các người bà con không cho đến, liền tự

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

nghĩ: “Vợ thương chủ không còn bất cứ nơi nào để nương nhờ, ta tìm cách gì để cứu giúp đây? Hay là ta đến nhà người khác tìm việc làm để có tiền nuôi vợ thương chủ Diệu Nhĩ?”

Nghĩ như vậy rồi, cô ta liền đi đến nhà người khác, làm các việc phục dịch, thuê mướn, nhận được thù lao đem về đổi lấy thức ăn cho vợ con thương chủ. Người mẹ vì sinh ra Đồng tử có đủ các tướng xấu xí bèn đặt tên cho con là Đồng tử xấu tướng.

Từ đó, mỗi ngày người nữ giúp việc đều đi đến nhà người khác ra sức làm việc để kiếm ăn hàng ngày, sức lực càng tăng thù lao càng nhiều, một người làm việc không lười biếng nên cả ba người cũng sống được qua ngày. Cuộc sống kéo dài như vậy thật là khó khăn! Vợ thương chủ Diệu Nhĩ bỗng suy nghĩ: “Trong nhà ta trước đây có rất nhiều nô tỳ, người giúp việc, bà con quyến thuộc, nay chỉ còn có người nữ giúp việc này là còn ở nuôi giúp ta, nhờ vậy mà ta được sống còn. Trong dòng họ mẹ, chỉ có người này là thương mến giúp đỡ, nhưng sự việc này kéo dài thời gian lâu, người kia sức lực đơn độc, việc làm ngày càng nhiều, lẽ nào không mệt mỏi, chán nản. Khi đã mệt mỏi, kiệt sức rồi, người ấy sẽ bỏ đi. Hơn nữa, một người làm việc thì tiền công rất ít, do đó không đủ để nuôi sống. Ta nên chấp nhận nghiệp đời trước, nay quả đã như vậy, có khổ cũng đành cam chịu. Ta nên cùng đi làm thuê với người nữ giúp việc.”

Nghĩ như vậy rồi, bà ta liền kêu người nữ giúp việc lại, cùng đi đến nhà người khác làm việc, lấy tiền đem về sinh sống. Nhưng vợ thương chủ, thể lực rất yếu, không làm nổi những việc nặng nhọc, lửa đói thiêu đốt, bị các khổ hành hạ, trong chốc lát mệt quá mê loạn, tuyệt vọng cúi xuống dừng nghỉ, rơi lệ thỏ dài, nghĩ đến thương chủ Diệu Nhĩ, buồn khổ than: “Khổ thay! Ta vì sao phải chịu khổ nạn như vậy? Lẽ nào mọi người không thấy, ta trước kia từng ở trong thành này, là cao quý, giàu có nhất, nhà cửa, tài sản tất cả đều đầy đủ. Vì sao hôm nay phước đức lại hết, trở thành người tan hoại nhất trong thành này, hàng ngày phải đến nhà người khác làm thuê kiếm sống, chịu nhiều khổ não hành hạ?”

Khi ấy, vì đau khổ hành hạ, vợ thương chủ nhìn người nữ giúp việc mà rơi lệ. Lúc đó, người nữ giúp việc càng thêm buồn khổ, cũng chảy nước mắt, nói: “Khổ thay, khổ thay! Vợ thương chủ xưa

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

giàu có, oai quyền, mặc toàn loại y phục quý tốt, xoa hương thơm, đeo những vòng hoa thơm đẹp để trang sức nơi thân, trong miệng thường ngậm những mùi hương thơm để tiết ra những nước thơm. Lại như Thiên nữ thường sống trong nước Hoan hỷ, đầy đủ các thức ăn uống, y phục, châu báu, đồ trang sức, nô tỳ, bà con thân quyến nội ngoại, bện bè đông đúc, ai cần gì đều cho đầy đủ. Vì sao nay lại tan nát như vậy, tình cảnh thật vô cùng xót xa, đầu tóc rối tung, thân thể dơ bẩn, đầy rạn rệp, rất hôi hám, là người thấp hèn chịu khổ cực nhất trong thành, phải đi làm thuê cho nhà người khác để kiếm miếng ăn. Tình cảnh tan nát ấy thật là thảm thương. Khổ thay! Vì sao phước đức bị tan mất nhanh như vậy? Khổ thay! Giàu sang tồn tại không bao lâu. Khổ thay! Đủ các nghiệp báo khác nhau.”

Bấy giờ, than thở xong, người nữ giúp việc nói kệ:

*Trước đây mặc y phục tốt đẹp
Trang sức bằng đủ loại châu báu
Giống như Thiên nữ rất xinh tươi
Nay ở ngõ hẹp rất cực khổ.
Có sao lúc này lại như vậy!
Tất cả phước đức đều tan hết
Thân thể tiêu tụy và dơ bẩn
Mảnh áo rách nát che trên thân.
Trước đây hình dung như Thiên nữ
Mắt đẹp mọi người đều thích nhìn
Mà nay hôi xấu như ma quỷ
Người thấy đều sinh tâm chán bỏ.
Trước đây giàu có nhiều của báu
Giàu sang bậc nhất trong thành này
Luôn cung cấp cho người ăn xin
Nay lại khốn khổ và nghèo hèn.
Trước đây thọ hưởng nhiều vui vẻ
Dòng họ giàu sang của cải nhiều
Nay quả báo đến thật rõ ràng
Đau buồn khổ não theo nhau tới.
Khổ thay! Luân hồi thật đáng trách
Khổ thay! Giàu sang cũng không bền*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

*Thế gian trước thọ hưởng vui sướng
Nhất định về sau chịu khổ, phiền.*

